

\$4
Awst 2008

Llais yr Andes

Newyddion Cymraeg Trevelin ac Esquel

Digwyddiadau y mis hwn

* **Dosbarth Wlpan newydd yn Esquel** - bob nos Lun a lau am 8.00yh. Gweler Tud 1 am fwy o fanylion

* **Diwrnod Hyfforddiant i Diwtoriaid yr Andes** - Dydd Gwener 15fed Awst am 4.00yp Canolfan Esquel

* **Ffair Bwyd (Feria de platos)** Dydd Sadwrn, 16eg Awst am hanner dydd. Gweler Tud 4 am fwy o fanylion

* **Ffilm a Phaned** Dydd Gwener 22ain Awst yn y Ganolfan yn Esquel am 4.00yp. Gweler Tud 4 am fwy o fanylion

Hanes ein pobl ni yng Nghaerdydd

Croeso cynnes i Jessica Jones sy newydd gyrraedd yn ôl o Gymru. Cafodd Jessica, sy'n dod o Drevelin, ei dewis ar gyfer ysgoloriaeth yn gynharach eleni. Roedd hyn yn golygu iddi dderbyn dau fis o hyfforddiant fel athrawes plant cynradd yn Ysgol Gynradd Gymraeg Llanbedr Pont Steffan ac yna mynd ymlaen i Gaerdydd i wneud y Cwrs Meistroli gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg ym Mhrifysgol Caerdydd. Dyn ni'n falch o gael Jessica yn ôl gyda ni yn dysgu plant Ysgol Gymraeg Trevelin - dyn ni wedi gweld ei cholled yn ei habsenoldeb. Deallaf hefyd i Enrique Borda Green, Glenda Powell a Diana Jenkins orffen y rhan gyntaf o'u cwrs sef y Pellach a chychwyn ar yr

Enrique Borda Green, Jessica Jones, Glenda Powell a Diana Jenkins yng Nghaerdydd

ail ran - y Cwrs Uwch. Mae modd ddilyn tipyn o'u hynt a'u helynt yng Nghymru trwy ymweld â blog Glenda ar www.glendapowell.blogspot.com

(Gweler Tud 4 am fwy o newyddion am bobl yr Andes yng Nghymru.)

Para pronunciar la letra "ll" del idioma galés, apoye su lengua en la parte posterior de sus dientes incisivos y **sople fuerte!!!!**

Mae Dosbarth Wlpan newydd wedi dechrau yn Esquel. Mae'r gwersi dwywaith yr wythnos bob nos Lun a nos lau am 8.00yh. Dyma gyfle i ddechrau o'r dechrau ar gyfer y rhai roedd yn methu dod ar ddechrau'r flwyddyn. Mae

fe'n hefyd yn addas i'r rhai sy wedi dechrau'r Wlpan yn y gorffennol ond heb orffen y cwrs am ryw reswm. Er bod y gwersi wedi dechrau ers dechrau Awst mae'n dal yn bosibl i bobl ymuno yn ystod weddiill y mis hwn.

Os ydych chi am gyfrannu stori, pwt o newyddion, llun neu reseit i 'Llais yr Andes' cysylltwch â Gill Stephen ar 02945 450 235 neu e-bostio gwenallt86@hotmail.com

Noson Gŵyl y Glaniad yng Nghanolfan Esquel

Cafwyd noson arbennig o dda yn dathlu Gŵyl y Glaniad yma yn y Ganolfan yn Esquel ar nos Sul 27ain o Orffennaf. Moch bach a chywion ieir wedi'u rhostio, sawl math o salad, Pionono, roliau bara cynnes ffres a digon o win da. A hynny cyn y deisen ddu a hufen iâ! Cynhaliwyd raffl ac ocsiwn llwyddiannus i godi arian at y Gymdeithas Gymraeg. Roedd pawb yn mwynhau amryw o berfformiad gan wahanol aelodau o'r gymuned - sgets neu ganu a pherf

formiad gan Gôr Esquel - sy bellach wrthi'n ymarfer o ddifri ar gyfer Eisteddfod Trelew wrth gwrs. Gorffennwyd y noson trwy sesiwn ganu hwyliog a braf dan arweiniad Elda Griffiths de Gomez.

Yn y llun mae Diego Austin yn dangos ei synnwyr fasiwn unigryw iawn!! Llwyddodd Diego i ennill y wasgod trwy wneud y cynnig uchaf yn yr ocsiwn. Diolch yn fawr iddo. Mae'n edrych yn dda iawn arno hefyd - er dwi i ddim yn hollol siŵr am y tei yna gyda fe Diego.....

LOCRO LAURA NIKLITSCHK

Ffa, Pys a Chorbys (Legumbres)
600gr India Corn gwyn (*Maíz Pisado*)
1½ KG Ffa sych (*Porotos*)
1 kg Pys Llygod (*Garbanzos*)
Cig (Carnes)
1kg Croen Porc (*Cueros de Cerdo*)
½ Cyw iâr (*Pollo*)
1 kg Selsig Chorizo (*Chorizos*)
400gr Panceta
2kg 'Sgert' o gig eidion (*Falda o Vacío*)
Llysiau (Verduras)
3 kg Tatws melys (*Batata*)
3 kg Pwmpen werdd (*Zapallo*)
Halen (*Sal*)
Orégao

Y Gornel

Reseitiau

Os hoffech chi gyfrannu reseit i 'Llais yr Andes' cysylltwch â Gill Stephen ar 02945 450 235 neu e-bostio gwenallt86@hotmail.com

Dathlu Gŵyl y Glaniad ym Mendoza

Eleni cafodd y Glaniad ei gofio yn Ninas Mendoza hefyd. Rhai o blant yr Andes sydd yn cadw'r traddodiad i fynd trwy gynnal Te Parti bach Cymreig i'w teuluoedd a ffrindiau yna, gyda gemau geiriau Cymraeg i'w ddilyn, (Croesair Cymraeg a 'Sopa Letras'). Braf iawn.

Dull, cam wrth gam (*Instrucciones, pasó a pasó*)

Rhowch yr holl ffa, pys a chorbys i fwydo mewn twr oer dros nos. Wedyn eu berwi gyda'i gilydd am tua awr a hanner

Se dejan remojando las legumbre toda la noche. Se hierva todo junto aproximadamente 1.30h.

Ychwanegwch y cigoedd i gyd a choginio yn ara' deg am tua hanner awr.

Luego se agregan las carnes tozadas

Ar ôl hanner awr ychwanegwch y llysiau, halen ac oregano a mud ferwi'r cyfan nes bod yr holl gynhwysion wedi meddalau a chogio'n dda.

Media hora después se agregan las verduras, sâl y orégano y se sigue hiervien de hasta que todo se cocine y se desarme.

Mae'n hefyd posibl i ddefnyddio traed a chynffon moch os oes chi eisiau

También se pueden usar rabo y pata de chancho con las carnes.

Amser cyffrous i Grahame Davies a'i deulu

Yn ôl ym mis Ebrill ddaeth y bardd, llenor a beirniad llenyddol Grahame Davies a'i deulu i ymweld â ni yma yn yr Andes. Yn ystod yr ymweliad gwnaeth Dr Davies gynnal dwy sesiwn i ni gyda darlleniadau o'i waith. Clywsom yn ddiweddar i Grahame ddechrau ar swydd newydd o fewn y BBC, yn rheoli prosiect BBC Local / Lleol o hyn ymlaen, tra'n parhau i olygu gwasanaethau ar-lein lleol BBC Cymru. Dywedodd Grahame ei fod yn falch iawn o fod wedi dechrau ar swydd newydd a fydd yn paratoi ar gyfer beth fydd yr ehangiad mwyaf mewn darpariaeth Gymraeg ers lansio S4C. "Dwi'n falch i fod yn rhan o gynllun a fydd yn ehangu parthau'r Gymraeg hyd yn oed yn fwy. Bydd hanner y gwasanaeth yn Saesneg wrth gwrs, ond yr ochr Gymraeg yw'r elfen fwyaf arloes-

ol. Mae'n dipyn o fraint" Nid Grahame yw'r unig un o deulu Davies sy'n cael amser cyffrous a llwyddiannus ar hyn o bryd ychwaith. Mae ei ferch ifanc-ach, Alaw, wedi cael rhan yn y sioe gerddorol lwyddiannus Chitty, Chitty, Bang Bang yng Nghanolfan y Mileniwm yng Nghaerdydd! Yn gynharach eleni, fe aeth cannoedd o bobol ifanc Cymru i'r ganolfan i gymryd rhan yn y clyweliadau a gobaith pob

un a aeth yna oedd dal llygad y cyfarwyddwr a chael cyfle i serennu ar y llwyfan. Ac un o'r rhai a lwyddodd i blesio'r beirniaid oedd Alaw Davies. Ac am yn ail

a phedair merch arall mi fydd hi'n actio un o'r prif rannau - Jemima. Mae'r stori'n adrodd hanes dyfeisiwr o'r enw Caractacus Potts, sy'n adeiladu car sy'n hedfan. Ac mae yna dipyn o Gymry eraill yn y cast hefyd gan gynnwys y canwr enwog o Fôn Aled Jones. Mae'r sioe eisoes wedi agor a thros yr 8 wythnos nesaf mae'r car bach hudol yn sicr o ddenu miloedd i'w weld ym Mae Caerdydd. Dywedodd Grahame ar ran ei deulu "Hoffwn ddanfôn ein cyfarchion, ein diolchiadau a'n dymuniadau gorau ymlaen at bawb wnaethon ni gwrdd â nhw, ac a roddodd gymaint o groeso inni pan oedden ni yn yr Andes".

Alaw Davies

Eleri Hughes

Mae'n siŵr bydd llawer ohonoch hefyd yn cofio Eleri Hughes, un o'r tri athro a ddaeth i'r Wladfa yn ystod blwyddyn gyntaf y prosiect. Mae Eleri bellach yn gweithio yng Nghanolfan Bedwyr (Prifysgol Bangor) fel un o'r Prif Diwtoriaid. Danfonodd Eleri ei chyfarchion atom ar ôl derbyn copi o 'Llais yr Andes' yn ddiweddar. Roedd ei e-bost yn dymuno "Pob dymuniad da a chofion at bawb yn yr Andes!"

Rhobert ger Cofeb Gwynfor Evans (Llangadog)

Ymweliad Rhobert ap Steffan

Yn ystod mis Hydref 2008 bydd Rhobert ap Steffan yn mynd ar daith trwy'r Andes yn Ne Patagonia i godi arian ar gyfer Mencap Cymru - elusen sy'n helpu gwneud gwahaniaeth i fywydau oedolion a phlant ag anableddau dysgu. Bydd rhaid iddo gerded tua 12 milltir y dydd am ryw wythnos dros diroedd garw ac anwastad! Fe fydd yn cyrraedd ein hardal ni yn ystod mis Tachwedd ar ôl ymweld ag Eisteddfod Trel-

ew, ac yn garedig iawn wedi cytuno i ddod i siarad â ni ynglŷn â'r daith a'i brofiadau. Mae'n bosibl y bydd rhai ohonoch yn ei gofio. Mae fe wedi ymweld â'r Andes o'r blaen - er i hynny fod sbel fach yn ôl! Dywedodd Rhobert "Arhosais efo'r diweddar Freddy Green a'i deulu yn 1970. Rwy'n edrych ymlaen at y daith dros yr Andes ac i weld y Wladfa unwaith eto ar ôl 38 mlynedd!"

www.rhobertmencap.blogspot.com

Llongyfarchiadau Mawr i Ysgol yr Hendre

Yn gyhoeddus ar deledu cenedlaethol yr Ariannin cyhoeddodd Llywodraethwr Talaith Chubut, Mario Das Neves, ei fod yn rhoi nawdd i Ysgol yr Hendre, Trelew er mwyn adeiladu'r ysgol. Mewn seremoni i ail-agor Pont yr Hendre, Trelew prynhawn Gŵyl y Glaniad, arwyddwyd cytundeb i godi adeilad newydd ar gyfer Ysgol yr Hendre. Bydd y nawdd yn estyn i o leiaf \$500,000 a disgwyliwn yn awr i wybod pryd bydd y gwaith yn dechrau. Dywedodd Catrin Morris de Junyent ar ran yr ysgol "Mae'r newyddion yn syfrdanol ac yn destun dathlu mawr i ni i gyd - yn rhieni, yn staff ac yn ddisgyblion, ac yn gwireddu breuddwyd."

Siarad â phobl yr Andes ar Faes Eisteddfod Caerdydd trwy'r We

Ar ddydd Mercher 6 o Awst am 10yb (2.00yh yng Nghymru), gawson ni gysylltiad camera gwe rhwng y Ganolfan yn Esquel a Phabell y Dysgwyr (Maes D) ar faes yr Eisteddfod Genedlaethol. Roedd y linc yma yn rhan o'n proiect ar y cyd â'r Brifysgol a'r Eisteddfod, oedd hefyd yn gynnwys arddangosfa o luniau o'n hardal. Cawson ni siarad â'r rhai sydd yn mynychu'r Cwrs Haf yng Nghaerdydd ar hyn o bryd, sef Diana Jenkins, Enrique Borda Green a Glenda Powell a hefyd gyda Rini Griffiths a oedd ar y Maes ac oedd wedi mynd draw i ymweld â Maes D er mwyn cael sgwrs a ni. Roedd yn braf iawn cael siarad â nhw i gyd. Dyn ni'n edrych ymlaen nawr at dderbyn yr arddangosfa lluniau yma ar ôl i Eisteddfod Caerdydd orffen. Fe fydd hi'n mynd i'r Eisteddfod yn Nhrelew (y Gaiman) yn gyntaf ac wedyn dod ymlaen i Drevelin ac Esquel yn yr Andes.

LLONGYFARCHIADAU MAWR IAWN

hefyd i **ESTHER HUGHES (Esquel)** a enillodd yr ail wobwr ar y cyd gyda **Luned Roberts de González (Y Gaiman)** yng Nghystadieu-aeth y Wladfa yn yr Eisteddfod Genedlaethol yng Nghymru. Gweneira Davies de González de Quevedo (Trelew) a gipiodd y wobwr gyntaf a ddaeth Iris Spannaus (Beunos Aires) ac Iola Evans (Trelew) yn gydradd drydedd. Y testun oedd: Teithio yn y Wladfa **Gellir darllen y gwaith buddugol yng Nghyfiansoddiadau'r Eisteddfod**

Bydd **Ffair Bwyd (Feria de Platos)** yn y Ganolfan yn Esquel ar ddydd **Sadwrn 16eg Awst am hanner dydd** i godi arian at daith Côr Esquel i Gordoba. Bydd y daith yma'n gyfle da i godi ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a'r Gymuned Gymraeg mewn ardal arall o'r Ariannin. Fe fydd hefyd yn brofiad da i'r Côr sydd wrthi'n ymarfer yn galed ar hyn o bryd ar gyfer cystadlu yn Eisteddfod Trelew.

Ffilm a Phaned - Y Ganolfan Esquel

Yr ydym newydd dderbyn cyflenwad o gwyno ddisgiau newydd o Gymru. Yn eu plith mae un yn dangos "Deg o'r Adeiladau Pwysicaf yng Nghymru". Mae'n dangos lluniau o Abaty Tyn-dyrn, Eglwys Gadeiriol Tŷ Ddewi, Yr Hen Golleg, Brifysgol Cymru Aberystwyth, Abaty Ystrad Fflur, Castell Caernarfon, Y Bont Ddŵr Froncysyllte, Senedd-dy Machynlleth, Y Bont Transporter Casnewydd, Cerrig Pentre Ifan a'r Safle Haearn a Glo Treftadaeth y Byd Blaenafon. Mae sylwebaeth gan yr hanesydd Dr John Davies. Mae'n edrych yn ddiddorol dros ben. Bydd cyfle i'w gweld yn y Ganolfan yn Esquel ar **Ddydd Gwener 22ain o Awst am 4.00yp**. Dewch i ymlacio gyda phaned a dysgu tipyn o hanes Cymru.

Os ydych chi am gyfrannu stori, pwt o newyddion, llun neu reseit i 'Llais yr Andes' cysylltwch â Gill Stephen ar 02945 450 235 neu e-bostio gwenallt86@hotmail.com

Menter
PATAGONIA

Cydnabyddir nawdd ariannol Menter Patagonia i'r rhifyn hwn